

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre 1 „ 50 „
Egyes szám ára 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitlér” rovatban
közleendő cikkek soronként
10 kr. díjért közölhetnek.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelytől:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelytől:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádebó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetések, nyitlerek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadhatók.

Iparunk.

Csik-Szereda, nov. 11.

Ha valaki Csikmegyében az ipar állásáról, az iparosok működéséről, az ipar terén felmerülhető nevezetesebb mozzanatokról, szóval az iparról akarna meggyőződést szerezni, vagy épen tanulmányt tárgyává akarná tenni megyei iparunk állapotát: hova fordulna? A brassói parkamarához-e, vagy a megyei közigazgatáshoz, vagy egyenesen az iparügyi minisztériumhoz? Vagy egyenként faluról falura, házról házra keresné fel az iparosokat s úgy tájékozna magát és szerezne be a szükséges adatokat? Azt hisszük, mindenhová, minden forumhoz ellátogathatna s minden iparost külön megkereshetne s mégsem nyerne egy olyan képet, melyből tájékozhatná magát úgy, hogy tájékozása alapos legyen.

Felkereshetné a brassói parkamárát s ott megtalálna egy nagy listában feljegyezve, hogy melyik iparos hány forint taxával tartozik, egyebet semmit. Felkereshetné közigazgatásunkat s ott megkapná, hogy hány iparosnak van iparjegye. Felkereshetné a minisztériumot s ott megtalálna, hogy hozzávetőleg vajon hány iparos szerepel, mint ilyen, Csikban. Felkereshetné az egyes iparosokat műhelyeikben s ott meggyőződhetné róla, hogy nálunk az ipar csak mellékfoglalkozás. Látná, hogy a mi iparosaink csak kényszer-iparosok, kik minden magasabb ámbíció nélkül, csak a szükség kényszerítéséből üzik a foglalkozást. Látná, hogy a mi iparosaink csak addig iparosok, míg rá vannak kényszerülve s míg más foglalkozást ki nem találhatnak.

Mindig tisztelet a kivételeknek;

mert csakugyan van egy néhány iparosunk, kiknek nevét akár a kis ujjunkon elszámálhatnók s a kik csakugyan valódi iparosok. De oly esélyeznek ezeknek a száma, hogy oly nagy területen és annyi kereslettel szemben szóba sem jöhet.

Általános a panasz nálunk a fogyasztó és munkaadó közönségnél, hogy ha valamely iparkészítményre szüksége van, azt vagy meg nem készíttetheti, vagy ha megkészíttetni rászánja magát, hetekig, sőt hónapokig kell várakozni, míg az illető iparosnak kezéből valahogyan ügygyel-bajjal ki tudja vajúni.

Pedig elég van nálunk iparos, s van közöttük olyan is, a ki tudna dolgozni — ha akarna. De nem áll a mestersége mellé önzetlentül s nem szenteli annak minden tehetségét, hanem rendesen egyéb haszontalan és mit sem jövedelmező vállalkozásokkal veri a fejét. A Szeredában megállapodó mesteremberek nagy részének minden törekvése az, hogy mihelyt egy hordó borra való pénzt összeszerzett, azonnal kocsmát nyit, abban hagyja mesterségét s lesz belőle haszontalan kocsmáros. Kontárkodik olyan dologban, a mihez nem ért. Nem megy a kocsmárlás, nem megy a mesterség s lesz a jó mesteremberből nyomorú koldus. Újból visszatér mesterségéhez, de akkor már késő, mert a fogyasztó közönség előtt elvesztette a bizalmat, az iparosság legfőbb kellékét. Így nyomorodik aztán a mi iparosunk és soha hajtozik, átkozódik, hogy nem megy a mesterség. Így szorítják le a térről a mi iparosainkat a vásári készárusok, kik sokadalmainkat ellepik mindennemű

kész áruval. A fogyasztó közönség százszor jobb szívvel megvásárolja a haszontalan, selejtes vásári kész árut, mintsem hetekig, hónapokig boszantassa magát a helybeli iparos halogatásaival és perre kerülő késedelmeivel. Kinek nagyobb mennyiségű iparcikre van szüksége, meg sem meri gondolni, hogy itthon készíttessen valamit, mert előre tudja, hogy ahhoz talán soha hozzá nem juthat.

Elég szomorú állapot biz' ez. Sokkal szomorubb, mint ha azt mondanák, hogy nincs iparosunk, mint így, mikor be kell valljuk, hogy van elég, csak nem él hivatásának.

Tudtunk szerint Szeredában és Csikmegyében idáig még semminemű iparos-egylet nincs, mely magáról valaha életelt adna s a társadalomban bármi kevéssé mért befolyást vagy tért elfoglalni ügyekezne. Ezelőtt évekkel emlékezünk, hogy egy iparos-egylet zászlót szenteltetett fel Szeredában. Lehet annak vagy nyolcz esztendeje s azóta erről a zászlós egyletről egy vakarítást, egy sohajtást sem hallott nálunk semmiféle lélek. Hát hova tették azt a zászlót? Hova lett annak a zászlónak a tábor? Mikor Szeredában „fáklya szene” van, vagy mikor valaki előkelő egyéniséget temetnek, — kinek az utódai fizetnek érte — látunk néhány hosszú póznára tisztességesen alkalmazott lámpást, melyet iparosok hordnak a kezökben. Azt mondják, hogy ezek a lámpások az iparos-egyletéi. Hát mégis van iparos-egylet, mert vannak lámpásai és van zászlója az egyletnek, ha ugyan maga az egylet nemcsak ezekből a lámpásokból és ama felszentelt zászlóból áll.

És ha van iparos-egylet, hát hol van?

Erre a szerényebbek azt fogják mondani, hogy „csendesesen, zajtalanul működik”. Léte igaz, hogy elég csendes, zajtalan; de alkalmasint működése is megfelel a csendes halgatásnak és zajtalan semmittevésnek.

Előre uraim, iparosok, avval a felszentelt zászlóval! Ki kell azt bontani és lobogtatni, mert Csikmegyében az iparügyek kibontott zászlót kívánnak; Csikmegyében az iparosok érdeke komoly harcra követel! Megyénkben az ipar ügye oly szent, és oly sürgős a harc, hogy érte nem küzdeni nemcsak hanyagság, hanem undok lustaság!

Nálunk az ipar sokra van hivatva. Ne adják fel, kérem, a tért, mert az a hallgatag tétlenséggel egyik legfontosabb nemzeti ügyünk ellen követnek el unokákra ható vétkeket.

Méltó kifakadásunkra tetteikkel adjanak választ!

Bécs egyik külvárosában Neubauban f. hó 7-én munkás-zavargások voltak. A tömeg követeket dobált a rendőrségre; ostromolták és lerombolták a rendőrszobát, s többeket megsebesítettek. A rendőrbiztos csak akkor requirált három század gyalogságot, egy század uhlánust, kik a rendet helyreállították. Tizenkét munkás, több rendőr megsebesült; egy rendőr állítólag meg is halt. Többeket elfogtak.

Hogyan folyhatnak be a nők a társadalmi jólét emelésére?

(Felolvasa Nagy Károly árvaházi igazgató a kézdivásárhelyi jótékony nőegylet által f. évi okt. 31-én rendezett állástaláltyelen.)

(Vége.)

Láttuk, hogy egy nőnek, mint családanynak, mit kell tenni. Lássuk már most, mint háziasszonyt.

A „Székelyföld” tárczája.

Az eltévedt csók.

(Rajz.)

(Vége.)

Átlátam, hogy a dolognak fele se tréfa; megbántam az előbbi lehaságot s igyekeztem valami jó tanácsosál nyélbe ütni a dolgot.

— Te Vidor, — mondtam neki — te csinos fiatal ember vagy s még hozzá házassalundó. Ne légy oly ügyetlen, hanem vedd eszedbe azt a bölcs mondást, hogy a máminak kurizálunk s Nánit szeretjük s hidd el, boldogulni fogsz. De aztán ám ügyelj, nehogy ismét elpuszkázd a dolgot.

— De hát tulajdonképpen most hol kezdjem?

— No hát először is a máminak levelet írsz s megkéred szépen, hogy engedné meg, miszerint becses házánál tiszteletet tehesd. Ő meg fogja engedni. Azután elmesz oda; a mámit elhalmozod apró szépelgéseddel s a Nánira epedő pillantásokat vetsz. A mámi meg fog téged érteni . . . s a többi az ő dolga. De, hogy azt ne mondja ő nagysága, miszerint te ügyetlen vagy, mondj egy-egy szép bókot neki is. Igyekezzél közelébe férközni, s mihelyt az ar-

gus-szemekkel örködő mámi kimegy a szobából, lopj egy csókot tőle s kész a békesség. Többé nem fogja mondani, hogy ügyetlen. De aztán ám vigyázz. Servus!

— Az ám! levelet írok, megcsókolom s aztán ügyelek. Természetes, hogy megcsókolom; hisz ez etiquette!

Asztalhoz ült s irt:

„Kedves nagyság!”

Első sorban is bocsássa meg merészségemet s ne vegye tolazkodásnak szerény kérésomet. Méltóztatassék megengedni, hogy becses házánál szerény tiszteletemet (visit) tehessem.

Kedves nagysádnak kezeit csókolja

Nyulassy Vidor.

NB. Csókolom a kisasszony kezeit is.

Csak nehogy holnapra adják az engedélyt s aztán bárcsak honn lenne a mámi is. Most lesz ám az isteni dolog! Most már ügyelek s aztán megcsókolom! De már itt is a válasz:

„Örvendeni fogunk bármikor, ha Nyulassy Vidor ur becses látogatásával megtisztel.

Puskacsövy Izidorné és leánya.”

Pompás! Csupa etiquette ez a Puskacsövy né s hát még a kedves Náni! Óh, áldott teremtés! Hiszen nem haragszik, mert ő is örvend s hozzá még „bármikor”!

Jól van, elmegyek, ügyelek, megcsókolom!

De hát tulajdonképpen miről beszéllek? . . . Megvan! Az időről. Ha szép az idő, magasztalom a szép napsugárt, dicsérem a jó levegőt s egy-egy szép hasonlatot teszek Puskacsövy né és a természet szépségei között. Ők is beszélnek, én is beszéllek s eltelik az idő; de a mámi honn legyen ám, s aztán csak egy perecre menjen ki, mert . . . megcsókolom!

Tehát holnap megyek.

*

... Kopp, kopp . . . Alázatos szolgálja . . . Czupp . . . Csókolom kezeit . . .

— Örvendünk, hogy szerencsénk van; Parancsoljon helyet foglalni!

— Milyen szép idő van! — kezdé Vidor ur.

— Hogyan!? Hisz az ólomszínű levegőben macskafej nagyságu havak hullanak.

— Azaz, — mondá Vidor ur megzavarodva — azt hittem, hogy tavasz van, annyi szép virágot látok. Hisz nagysád még most is olyan szép, mint egy kinyílt tulipán.

— Óh kérem, már a hajam őszülni kezdett.

— Könyörgöm, a kisasszonyra értetem. (Bók.) Különben is minő felséges kép

tavaszzal: a hegyormon a hó fehérlik s az aljban virágok nyílnak.

— Mennyi szép virág van itt! Ugy látszik, nagysád szereti a virágokat.

— Én csak fiatal koromban, hanem most csak a leányom.

— Boldog virágok! Tompa „Virág-regé”-it nem méltóztatott olvasni?

— Nem, csak a leányom.

— Verseket szokott olvasni kiaszszony?

— Óh igen!

— Milyen szép pl. ez:

„Nem anyától lettél,
Rózsafán termettél,
Piros pünkösdi napján
Hajnalka születél!”

— Ezek gyermekeknek valók; a leányom inkább francia regényeket olvas. Abban több haszon van; legalább megtanul szeretni.

— Boldog regények!

— Bocsánatot kérek; egyik jó barát-nőmet meg kell látogatnom — szólta a mámi.

— Jó mulatságot kívánok. Pá, édesem!

— A kisasszony tud-e énekelni?

— Igen.

— Hát zongorázni?

— Igen.

— Hát szeretni? — Előzben mind

Ama felszerelési tárgyaktól elkezdve, melyeket a háztartás igényel, az utolsó vaslapátig az ő figyelmét köti le minden; nem elég, gyermekeit, férjét jó tanácsosai, vigasztaló szavakkal édesgetni; azoknak ruházata, élelmüknek előállítására az ő feladata. Az igaz, hogy a férj megkeresi a szükségeseket, de a nő feladata, azt úgy beosztani, hogy jusson is, maradjon is. A rend, tisztaság, veteménytermelés főfigyelmet érdemel a háztartásban és nem kevés fáradságot igényel a nőtől. A baromfiak tenyésztéséhez, a különböző ételek előállításához minden nőnek érteni kell; ki ez ismeretekkel nem bír, vagy ha bír is, ezen ismereteit kedvező körülmények között sem értékesíti családja javára: az nem fogta fel hivatását, mint háziasszony; ott a munkásság nem összhangzó és kellemetlenségek könnyebben előfordulnak. A nőt férje iránt tanúsított őszinte ragaszkodása, családja iránt táplált önzetlen szeretete kell, hogy első sorban vezérelje minden tetteiben. Az élet küzdterén megszámlálhatatlan kellemetlenségekkel találkozunk. Itt az irigység, amott az érdek, más helyett a személyes gyűlölség hányja a nemtelen boszu szikráit felénk. Az emberi erő végső kimerüléséig küzdünk ellene s végre is az ármány diadalt ünnepel felettünk. Ez közös sorsa ugy a férfinak, mint a nőnek a társadalomban. Ily körülmények, habár megsebzik az ember szívét, de a szent igazságot el nem torthatják soha. A gyöngéd nő nem késik szeretettel ölelni keblére a harcban már-már csüggedő férjét s buzdító és bátorító szavaival új életet önt bele s megkönnyíti a terhet, mely alatt élettámasza csaknem összeroskadott. Ezt teszi minden igaz férj is, ha nejét a véletlenség, vagy emberi gyarlóság kísérteties helyzetbe sodorják, vagy feladata teljesítésében kimerül.

A nő, mint a családi élet egyik nélkülözhetetlen lény, a fennebbiek pontos teljesítésével közvetlenül családja, közvetve pedig a társadalom emelésére lényeges befolyást gyakorol.

A belmunkakör lényegesebb vonásai után térjünk át oda, hol a nőt, mint nemes szívű emberbarátot, a közjólét emelése érdekében fáradozni látjuk. Megszámlálhatatlan sokan vannak még ma is, kiket hol az érdek, hol az emberek kiméltetlen bírálata e tértől visszatart. Hogy pedig nemcsak magunk, hanem mások javát és boldogságát

gát tőlünk telhetőleg munkálni kell, azt bizonyítgatnom felesleges.

Hogy a nők fontos feladat megoldásánál nemes, gyöngéd érzelmeikből kifolyólag sokkal többet tesznek, az tagadhatlan.

Isten szent kegyelme fogékonyabbnak teremté a női szívet minden humán cél iránt s kitartóbb szeretettel áldotta meg, mint a férfiakét. A körülmények igazolják, hogy a nők kitartó munkássága kihat a családi körön kívül is és élő templomokat emel a felebaráti szeretet magasztos eszméjének, emeli a nemzet közjólétét s terjeszti a boldogságot. Mindezekre csak a nők képesek; tehát a nagy munkában oroszlársz jutott nekik.

Valóban lélekemelő a nők munkásságát látni és tanulmányozni a társadalom különböző bajainak orvoslásánál.

A magyar nemzet birt nagy, korszakalkotó nemeskeblű hölgyekkel. Az ország különböző városaiban számtalan intézmény áll, melyet a nemeskeblű hölgyek a szenvedő felebarátok felszólására emeltek. Ma már nincs város, hol a hölgyek egymással versenyezve, ne munkáljanak egy közös célon: a nemzet boldogításán és jólétének emelésén.

Ily nemes cél hozta össze ma ide e tisztelt társaságot is, s ha önzetlen fáradozásának gyümölcseivel egyetlenszenvű felebarátjának tudjaletörlni könnyeit, enyhíteni nyomorát: már befolyt a társadalmi jólét emelésére. Tisztelettel hajlom meg a tisztelt nőegylet humán törekvései előtt, s gyenge erőmtől telhetőleg támogatni szent kötelességnek ismerem.

A jóléti nőegylet magasztos hivatását körülírja megerősített alapszabálya, mely egyszersmind összetartó kapocsként is áll s az egymás iránti bizalom és szeretet melegével irányt ad a működésnek.

Valóban nagy nyereség lenne, városunk közjólétének emelésére lényeges befolyást gyakorolna, ha a női hivatás ezen ágát is egy szívvel-éllekkel karolná fel minden nő. Jól tudjuk azt, hogy összejevetelünk által nemcsak a szenvedők nyomorát enyhítők, hanem az együttlét örömei mellett a társadalmi műveltséget is terjeszthetnek.

A boldogság főtényezője a műveltség. A valódi művelt ember nem az, ki a tudományok egyik vagy másik ágában kiváló jártassággal bír, sőt az sem, kinek univerzális ismeretei tiszteletet gerjesztenek bennünk, hanem egyedül az, ki lelkének teljes erejével munkál a közjó érdekében, tudományát nem rejti el, hanem terjeszti, lelkében megőrzi a társadalmi törvényeket és nem néz le senkit, hanem kit-kit annyi becsülésben részesít, mennyit társadalmi állása tökéletes vagy tökéletlen betöltésével kiérdemel; felebarátja jó hírnevében csorbát nem ejt, első sorban mindig önmagát bírálja meg, és végül úgy él, hogy élte minden percét családja s közvetve hazája és nemzete felvirágoztatására szenteli.

A real-tudományokat elsajátíthatjuk szakmunkákból, könyvekből, de a társadalmi ügyességet csak egymástól sajátíthatjuk el az emberek. Igen üdvös hatással van tehát a nőegylet összejevetele az ifjabb nemzedékre is, ha működését ez irányban is kiterjeszti és erre is kellő gondot fordít.

Beutattam dióhéjban azon irányelveket, melyek a társadalmi jólét emelésére szolgálnak. Most csupán azt kívánom még megjegyezni, hogy e szent kötelességet mind a család, mind a nemzet java érdekében mindenkinek teljesítenie kell. Első a család, mert abból alakul a társadalom és onnan szivárogo ki a jó és rossz tudásának fája. Egyeztessük úgy teendőinket, hogy az elsőt a másodikért kockáztassuk ne tegyük.

Induljon ki a boldogság a családból s úgy hasson át a társadalomra. A hol így van, ott nem lehet félni attól, hogy a nők munkássága a társadalmi jólétet elő nem mozdítja s összejeveteleikkel nem a nemzet, hanem egyedül saját maguk érdekeit s ámbícióját kívánják emelni. (Mint a költő mondja:

„Fel tehát, nemzetem aprója, nagyja!
Szegény arra, ki lomhán vesztettel!
Dicsőség arra, ki dolgozik!
S most válasszatok: szegény, vagy dicsőség!

Műkedvelői előadás.

Székelv-Udvarhely, 1882. nov. 5.
Asszonyom!

Kegyed érdeklődik társadalmi mozgalmak iránt. Ez jogosít, hogy referálnék kegyednek asszonyom az élvezetekről, melyekben vasárnap este részesültem.

Behár, asszonyom, hogy kegyed soha sem hallgat reám. Most ime elmulasztott ujjal egy olyan estét, melyen jól mulattunk, sokat gyönyörködtünk és még többet élveztünk, de így kell kegyednek. Mért nem hallgat reám?!

Igazán nem értem. Reám hallgatnak Kereszturtt, a szülői háznál; Kolozsvárt nővérem és sógorom, ez a két összekelőt sparmájiszter; jó barátain úgy a komoly discursusban asztal felett, mint vig társaságban. Csak kegyed nem. Pedig a reciprocitás azt kívánja; ha én hallgatom a kegyed zongorajátékát, énekét, csengő szavát, hát akkor kegyed is hallgathatna rám.

*
A program ez volt:

„Füldőre kell menni“, francia vigjáték írta Gozlan, fordította Feleki M. Személyei: Marnaut Alfréd Fankovich Gyula. Amelie neje Laukó Albertné urnő. Történik: a dieppei füldő. Ezt követi: I. Hegedűhangverseny. Wieniawsky „Legenda“, előadja dr. Vajda Emil ur, zongorán kíséri Hager Camilla kisasszony. II. Magyar népdalok, — hegedűn előadja: dr. Vajda E., Fankovich Gyula czimbalomkísérete mellett. Végül: A rablógylkos, vigjáték, írta About E., fordította Kuliffay Ede. Személyei: Péard Eugenia, fiatal özvegy Dr. Szabadi Ferencné urhölgy. Angelika, szobaleány, Kiss Katinka k. a. Ducamp Alfréd, festő, Dr. Vajda Emil. Lecoincheux, államügyész, Hlatki Miklós. Jean, kertész, Barabás Domokos. Csenedő altiszt Kovaliczki Antal.

Az első darabot nagy érdekléssel vártam. Fankovich ur és Laukóné urasszony nekem kedvenceim voltak. Kezenczet akartam volna mondani, de ahhoz igen szegény legény vagyok.

Meg szoktam őket tekinteni a darabok hőseinek; vasárnap azonban olyan verseny-társra akadtak, a kik just követeltek a dicsőségből.

Laukóné urasszony érezte a verseny nyomasztó hatását; nem volt diszponálva; Fankovich ur tudta, hogy Dr. Vajda Emil nem hagyja a koszorút küzdelem nélkül elragadni. Úgy jártak aztán, mint én Szamosújvárt Simai Rozával, a híres zongoraművésznővel folytatott disputámban: kevesebbet produkáltak a szokottnál! A rutin nagy előnyük volt; szerepeiket elég jól tudták, attól eltekintve, hogy Alfréd azt az ominosus két füldő nevet állandó malőrrel mindig feleselerte, a mi épen nem volt előnyös dolog. A „Füldőre kell menni“, nehézkesen indult; úgy látszik, Amelie sokkal jobban szerette Alfrédot, semhogy elég éles ellenzéket alkotni hajlandó lett volna. E miatt aztán az a szellemes féltékenységi jelenet nem volt elég őszinte. Láttuk, hogy csak szindarab az egész, s hogy az a szegény „saskeselyű-töltelék“ voltaképpen csak az egyedüli szenvedő. A békéből a priori bizonyosak voltunk.

Koszorút kaptak, tapsot kaptak, ki is hívtuk őket.

*
Egészen más portára tartozik a „Rablógylkos“ előadása.

Kiss Kata, mint a szobaleány, Dr. Vajda Emil, mint Ducamp Alfréd, Hlatki ur, mint Lekoanász, Kovaliczky, mint a csenednek és rendnek hívatott őre, az ő jelenetem alásán áll a művészesz uraival egytől-egyig kintinők voltak. A darab összevágott, folyékony; a szerepek jó kezekben jól betanulva; vegyük hozzá, hogy Szabadiné ő nagysága, mint alanya és tárgya egy személyben Alfréd doktor szerelmének, igen szép is volt, igen elegáns is volt s helyes vázlatát fogja kegyed látni a „Rablógylkos“-nak.

Vajda Emil meglepett engemet. Hát mi igen jó pajtások voltunk már Ko-

lozsvárt, eleget hallgattam ott is hegedűjátékát, tudtam, hogy nem egy szép fehérnépnek szédítője; ott is gavallérember volt, a mint illik, de már azt, asszonyom, őszintén megvallom kegyednek: én sem hittem, fel sem tettem, hogy ilyen jó színész. Csodálom, hogy egyébből szerzett doktori diplomát. Thalia asszony is lett volna oly hálás iránta, mint a komoly tudományok muzsája. Vajda Emil doktor elegáns szerelmes. Megjelenése, mozgása fesztelen, helyes érzékekkel szaval; párbeszédekben tud a hanggal bánni, ismeri a hangsúly törvényeit; érzelmes, mikor szerelméről beszél; olvadó, ha szerelmet vall; szerepét jól tudja, otthon van a színpadon, kezét is nem nézi idegen lopott jószágának, a miket más kezdő műkedvelők úgy szeretnék sokszor elhajigálni maguktól, annyira nem tudják, hogy mit kezdjenek azzal; egy szóval, asszonyom, szerelmes vagyok Vajda barátomba, collegámba és egykori földimbe. Mért ne felelje el azt sem, asszonyom, hogy Emil még a mellett igen szép ifjú ember is. Mikor például kigyult arcza a fejét magasra kapja úgy, hogy széke haja itt-ott bele hull homlokába s félárnyékba borítja szemeit s kezeit arczaikhoz emeli s így vallja meg, hogy az ő szívében, de bizony minő lánggal ég a szerelem tüze; higgye el asszonyom, még kegyed is bele szeretne, nemcsak a csinos özvegy Szabadiné.

Kiss Kata idősebb-hátrább valóságos művész nő lesz. Ha első szereplése is ilyen volt, nem mondhatunk egyebet felőle: „Más egy szál virággal is beéri, neki mindjárt koszorút kell adni“. Egyes-egyedül csak a nyugodtságra figyelmeztetjük. Több nyugalom a szerep elmondásában, semmi egyéb.

*
Szándékosan hagytam legutoljára a hegedűhangversenyt. Dr. Vajda és Hager Camilla (a kit gyógyúsnak is neveznek), meg aztán ujjal Vajda és Fankovich csinálták azt. Vajda Emil igen jól is hegedűt. Úgy látszik, mindenhez úgy ért, mint Alcibiades. En azt ugyan nem tudom, hogy Alcibiades ur tudott-e muzsikát; én legalább soha sem voltam egy konzert szőárján sem, de azt tudom, hogy sok mindenhez értett a rethorikától le egész (avagy fel, ha úgy tetszik) az asszonyok utáni leselkedés virtusáig! Vajda is akkora tehetségnek látszik: doktor is, Emil is, (mert, asszonyom, nem a legutolsó dolog ám, tisztességes névnek lenni birtokában. Milyen prózai, milyen hajlíthatatlan az például, ha valakit avatatlan emberek Ferencnek kereszteltek. Hisz az ilyen becsületesen még becézni sem lehet) hegedűs is, színész is, új ember is és a többi. Hogyne lenne neki nagy kelendőse nálunk!

Nagy technikával és érzéssel játsza azt a „Legendát“. Megtapsolás után egy csárdással elégitet ki.

Aztán jött a czimbalomkíséretes hegedű. Erre meg csak azt mondom, hogy dehogy félek ezután a nyári saiontól. Tölem most már akárhová elmehet a cigány füldőre. Ha belém üt a bándamuzsika utáni szomjuság, megkérem Fankovichot, meg Emilt. Nem kell annál különb keserves nótá, mint a mit ezek csinálnak.

*
Előadás után 5—6 pár ember tánczra kerekedett. Szabadka Rezső kezdeményezte. Éjjél feléig volt a közönség együtt.

*
Ime asszonyom, ezért volt kár, hogy nem hallgattam reám. Elvesztett annyi sok élvezetet.

Figyelmeztetem, hogy pár hét multán ismét ilyen dolgok fognak nálunk történni. Akkor jöjjön el kegyed is.

Szíves üdvözléssel vagyok kegyednek
Állán Berti.

Levelezés.

Csik-Karcztalva, 1882. nov. 7.

Untalan hangoztatjuk: Népvételezés jöjjön el a te országot! s még is vajmi kevésszer sikerül a földi mennyországnak megteremtésén sikerrel munkálunk. En-

nek oka egyszerűen népünknek a népvételeiről közönyében keresendő. Századok érlelték meg e közönyt, melyet egy kardcsapással semmivé tenni, emberi erőnek nem adatott. Oly eszközökről kell tehát gondoskodni, melyek bár lassan, de biztosan használnak.

Ily gondolatoktól vezéreltetve pendítette meg községünk intelligenciája a „Köz-mivelődési kör“ eszméjét. Az eszme fogékony talajra talált. Községünk szülöttje: Mihály Ferenc országgyűlési képviselő ur hathatós támogatása folytán csakhamar a megalakulás terére léphetünk. Mintegy 30-an iratkoztak be a kör tagjaiul, köztök számos szomszédhelységbeli lakos is.

A csekély tagsági díj következtében, mely szélely atyánkfiaiak is lehetővé tette a beiratkozást, az olvasmányok beszerzésében egyelőre csak a legszükségesebbekre szorítkozhattunk. Ámde a mit anyagi viszonyaink kezdetleges nehézségei megtagadtak, meghozta azt egyesek áldozatkészsége. Ennek eredményül tekinthető az, hogy körünk már is bővében van a céljai kivételére szolgáló olvasmányoknak s más egyéb eszközöknek.

Ily örömdetes viszonyok körünk ünnepélyes megnyitását tették lehetővé. A megnyitási ünnepély érdekes programja zsufolásig töltötte meg községünk hivatalos helyiségét. Az érdekes elnöki megnyitói beszédet sikerült karénekek, szavalatok, hegedűn játszott duettek követték. Majd többféle tárgyak sorsoltattak ki a kör pénztárának gyarapítására. Ily üdvös mozgalom, azt hiszem, méltó az utánzásra!

Egy tag.

Mindenféle.

— **Megrendítő** szerencsétlenség híre futotta be K.-Vásárhely városát. Dr. Longhi Angeló, köztisztviselőben álló derék orvos, föbbe lőtte magát. Évekkel ezelőtt egyike volt a legkeresettebb orvosoknak s úgy K.-Vásárhelyt, mint később Gy.-Szentmiklóson, hol több évig mint városi főorvos szolgált, nagy tapasztalataival és szeretetre méltó modoránál fogva közbecsülésben részesült. Az utóbbi években gyógyíthatatlan betegség támadta meg s ellenállhatlan vágy vonzotta városunkba vissza. Érezte halálát s ott akarta életét befejezni, hol élete javát oly boldogan élte át. Szerető rokonai között egészségi állapotában némi javulás állott be, hanem a kör annyira kifejlődött volt már, hogy gyógyulására nem lehetett többé számítani. Szenvedéseitől menekülni akart s föbbe lőtte magát. A seb nem halálos, de életéhez kevés remény van, s hihetleg, mire e sorok napvilágot látnak, a derék férfiú már kiszenvetett.

— **Udvarhelymegye** idejének közgyűlése is lejárt immár. Egy kissé megelégnék a város és a vármegye ódon terme; egy kicsit disputált Ugron Gábor meg Török Albert alispán; aztán a szokott chablonon végigörölt a gyűlés, tudomásvétellel, „helyben hagynom“-mal és simpla leszavazó cédelával. Ennyi az egész. Kiveszett fának nem lehet virága! „Késő, habár láttam virágát, biztatni a kidőlt fa ágát: virágozzék megint!“

— **A csikmegyei gazdasági egyesület** által megszerzett sorvetőgép a napokban megérkezett Budapestről. Az őszi vetés ideje lejárván, a gép csak jövő tavaszon kezdheti meg működését.

— **A kézdívársárhelyi olvasó-egyesület** f. hó 25-én tánczelel egybekötött séta-hangversenyt rendez. A gazdag és érdekes műsorozat, valamint a közreműködők ügybuzósága, szakképzettsége biztos garanciát nyújt arra, hogy ez est a legkedélyesebb estéek egyike leend. Előre is felhívjuk a közönség figyelmét s kérjük, hogy városunk e közmivelődési intézményét támogatni szíveskedjék.

† **Halálozás.** Biró Tamás erzsébetvárosi gymn. tanár f. hó 1-én Erzsébetvárosban a himlő áldozata lett. Biró előbb pap, később elemi iskolai tanító, majd ezelőtt 6 évvel gymn. tanár lett. Kézdi-Béla falván született szegény szülöktől. Öt éves korától fogva Nagy Lajos esikszentgyörgyi es-

peres-kanonok gondoskodott neveltetéséről és jövőjéről, ki iránt mindig a legnagyobb hálával viseltetett. Halálát úgy az erzsébetvárosi tanács, mint gymnasium igazgatója résztvevő levélben tudatták egykori jótevőjével, Nagy Lajossal. Szorgalmas tanár volt s a társas életben is tisztelettel viseltetett iránta mindenki, a ki ismerte. Halálát sokan fáljalják. Nyugodjék békében!

— **Felhívatik** minden állattulajdonos, hogy állatait (lovak, szarvasmarhák, disznók sat.) folyó hó 13-án hétfőn d. e. 9 órakor a piacra állategészségügyi vizsgára 5 frt pénzbírság terhe mellett vezesse elő. K.-Vásárhely, 1882. nov. 11. Molnár Dénes, rendőrkapitány.

— **Ifj. Dániel Gábor**, Szilágyi Virgil és Dr. Kibédi Biászi Domokos, Udvarhelymegye három választó kerületének országgyűlési képviselői, mint értesülünk, Székely-Udvarhelytől időznek a békafalva-székelyudvarhelyi szárnyvasut kiépítése módozatainak megbeszélése tárgyában.

— **Kézdi-Vásárhelyt** a napokban valami jó madarak, nagy prédát sejtve, a postahivatal faláról ellopták a levélgyűjtő szekrényt. Másnap a szekrény megkerült, feltörve, egyik ház udvarán találtatott meg, de az abban volt magánlevelek eltűntek.

— **Szentkirályi Árpád**, a sz.-keresztúri járás szolgabírája is jelen volt a vármegye idejének őszi közgyűlésén. A mint hírlék, azért jött fel, hogy az alispán urat a bőzdújfalvi hid kiépítése tárgyában megintertellálja. Nem tudjuk, minő sikerrel járt el; de azt tudjuk, hogy a hid még ma is építetlenül áll.

— **A kézdívársárhelyi** korcsolya-egyesület a közelgő télre már megtevé előkészületeit. A jégpálya töltése kijavítottattak, a víz nem-sokára ki fog bocsátatni s a többi aztán az egek dolga. Tavaly már november 22-én megnyitott a pálya, hanem az idén a beállott enyhe időjárás miatt aligha fog ez bekövetkezni.

— **Udvarhelymegyében** e hó 26-án, a mint értesülünk, szekérvettség fog tartatni. A pálya Székelykeresztúr-Nagygalambfalva között tüzetnek ki. Ugy halljuk, sokan készenlnek a pályázatra. Bővebbeket később fogunk közölni.

— **A Bakay Nándor** szegedi szövő-fonó gyárába küldendő kilencz esikmegyei székely ifjunak elküldése iránt végre megtörténtek a megállapodások. Három ifju (Ladó Antal, Román Mihály és Szopos János), a csikszederai, három az alfalvi gazdasági felsőnépiskoláktól, három pedig a csiksomlyói gymnasiumtól vétetett fel. A kérvényezők a napokban kapták meg a választ azon meghagyással, hogy folyó hó 15-ig Szegeden kell lenniök.

— **A sz.-udvarhelyi nőegyesület** idejének első kötetkéjét e hó 6-án este tartotta a városháza nagytermében. Nagy és elegáns közönség gyűlt a teremben össze, mely estéli 10 óráig kitünő hangulatban együtt maradt. Közreműködtek: Farkas Károly ur és Kis Kata kisasszony, előbbi egy humoros költemény felolvasása, utóbbi pedig Tompa Mihály egyik virágregijének elszavalásával. A szünetek alatt Kozák Márton zenekara játszott.

— **Molnár György** színművész ur előfizetést nyit „Világos után“ ezimű művére, melynek utolsó fejezeteiben közelebből megejtett székelyföldi művészi körutjáról is meg fog emlékezni. A 15 nyomott ivre terjedő mű jövő hó első felében fog megjelenni s előfizetési ára postai szállítással együtt 1 frt 50 kr, december 16-ika után pedig 2 frt. A megrendelések Molnár Gy. urnak (Arad, Petőfi-utca, 4. sz.) alatt intézendők. A legmelegebben ajánljuk e sokat ígérő érdekes művet az olvasó közönség figyelmébe.

— **A kézdívársárhelyi önkéntes tüzoltó egyesület** f. hó 12-én, azaz vasárnap délután 3 órakor a tanácssház nagytermében alakuló gyűlést tart, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívotnak. Molnár Dénes, t. főparancsnok.

— **A Szejké-fürdő** utja is — Udvarhelytől alig negyedóránnyira — restauratio alatt áll. Nagy előny nekünk, hogy egy

kissé európaias utra léphetünk valahára arra jártunkban-keltünkben.

— **A székelyudvarhelyi róm. kath. finvelde ifjusága** védszentje Sz.-Imre ünnepén a piebánia templomban f. hó 5-én d. e. 9 órakor tartott ünnepi sz. mise után d. e. 10 órakor a növelde nagytermében zene-, ének- és szavalati ünnepélyt rendezett. A műsor így hangzik: 1. „Hymnus sz.-Imréhez“, éneklé az ifjuság. 2. „Emlébeszed“, tartja Tiltseher Jenő VIII. oszt. tanuló. 3. Duetto Verdi „Alarcosz bál“ ezimű dalműből, előadja az ifjusági zenekar. 4. „Nyugodjatok meg“, Mindszenty Gedeontól, szavalja Kiss János VI. oszt. tanuló. 5. „Mi lenne dalok nélkül?“ Mendelsohn B.-től, éneklé az ifjuság énekkara. 6. „Az én lakásom“, Tompa Mihálytól, szavalja Wolff Gerő VII. oszt. tanuló. 7. „1882-ki jogászcsárdás“, Rácz Palitól, előadja az ifjusági zenekar. 8. „Füstkarikák“, Répásy Jánostól, szavalja Pfeiffer Károly VI. oszt. tanuló. 9. „Induló“, Strausstól, előadja az ifjusági zenekar. — Az ünnepélyen a városi értelmiség szép számmal volt képviselve, s mint minden évben, úgy most is nők is emelték az ünnepély díszét.

— **A gyergyói I. takarékpénztár** forgalmi kimutatása 1882-ik év október haváról: Bevétel: pénztármaradvány 1882. szeptember haváról 4174 frt 26 kr; betét 21 tétel 9807 frt; visszafizetett váltók 32,164 frt 31 kr; visszafizetett öleg 152 frt; befizetett kammat 910 frt 47 kr; befizetett illeték 457 frt 43 kr; betéti könyvecské 70 kr; részvényátíratási díj 8 frt; késedelmi kammat 2 frt 78 kr; viszáltókra felvett kölcsön 6975 frt; folyó számlára felvett kölcsön 6000 frt; különféle 80 frt 30 kr. Összesen 60,732 frt 25 kr. Kiadás: visszafizetett betét és tőkesített kammat 21 tétel 5314 frt 40 kr; visszafizetett betét és tőkesített kammat folyó kamata 60 frt 37 kr; kölcsön adatott váltóra 34,342 frt 80 kr; kölcsön adatott előlegre 224 frt; kezelési költség 4 frt 80 kr; tisztviselők és szolga fizetése 1882. október havára 151 frt 65 kr; hetibiztosok napidijai 40 frt viszáltó bevétele 3440 frt; folyó számla beváltás 15,000 frt; előre fizetett kammat 368 frt 62 kr; postadíj és fiók-illetmény 3 frt 86 kr; üzleti költség 20 frt 1 kr; pénztár-készlet 1882. október 31-én 1761 frt 74 kr. Összesen 60,732 frt 25 kr. A gyergyói első takarékpénztár részvénytársaság elnöksége Gyergyó-Szentmiklóson, 1882. október hó 31-én. Merza Kristóf, elnök. Juhász Károly, titkár.

Nyilvános számadás és köszönet.

A kézdívársárhelyi ev. ref. templom fedelének kijavítása céljából az egyház közgyűlése nyilvános kéregetést eszközölt, mely kéregetés 99 frt 95 krt eredményezett készpénzben és 600 db cserepet. Szíves adományokkal siettek a cél megvalósíthatására ref. hitsorsosainkon kívül római kath. atyánkfiai is, kiknek egyháztanácsunk a legmelegebb köszönetet fejezi ki. — Adakoztak: Tóth Sámuel 500 drb cserepet, Tóth László 100 drb cserepet. — Id. Jánosó Mózes kereskedő, Balogh Sándorné, Kőllente László, 3—3 frtot. Török Bálint, id. Tóth István, Szőcs József plgm., Kovács István pap 2—2 frtot. — Özv. Fülöp Sámuelné, ifj. Tóth István, Tóth Géza, Páldeák Pál, Császár Lukács, Szabó Albert, Szőcs János, id. keresk., Kovács András, özv. Császár Pálné, Török Bálintné, Nagy Lajos, Szabó Mózes szeszgy., Kovács Károly keresk., Dénes Lajos, Pánczél Nóé, Pongrácz János, Kovács Áron keresk., Szőcs Dániel század., Szőcs Mózes keresk., Hankó László, ifj. Kupán József, Szotyori János, Szabó János, Jánosó Sámuel 1—1 frtot. — Bene Károlyné, Zayzon László 80—80 krt. — Ifj. Dávid István, Nagy Ézkiás, Bartha Ignác, Mátys László, Winesendorfer Ferd. 60—60 krt. — Id. Szőcs Mihály, Fejér Lukács, Nagy József esizm., Szőcs Bálint k., Balogh János, Kovács Károly, ifj. Jánosó Mózes, keresk., Sükös Károly, Dézsi Dániel esizm., Dézsi Dánielné, Baló László, Ambrus Albertné, Tóth József szgyáros. Benkő Sándor, Szász István, Nagy Bálint, Szabó Elek, Balogh Gyula, Nagy Dénes (Ézié), Pap György, Benkő Pál, Mágori Sámuel, Szigethi Dániel, Nagy Ferenc szeszgy., özv. Nagy Ferencné, Kőllente Mózes, özv. Szabó Józsiásné, Málnási Kristóf, Jánosó Mózes szeszgy., Szabó Gyula, Szabó Dániel, Császár Imre, Császár Dénes, Fejér Ferenc, Szőcs Imréné, Benkő István, Sáska Antal 50—50 krt. — Kovács Józsefné cipész, özv. Nagy Dánielné, Benkő Dániel, Baka Lajosné, Molnár István, Kovács Imre, Kovács János, ifj. Nagy József szeszgy., özv. Szabó Dánielné, Turóczi László, Pethőné, Jánosó Sámuel esizm., Benkő László, István János,

Tilis János, Jánosó Dánielné, Tordai János, özv. Tóth Mihályné, Popovics András, özv. Baka Mihályné, id. Jánosó Ferenc, Szőcs Mihály timár, özv. Jánosó Balászné, Dobál Kristófné, Szőcs Bálint, Jánosó Ferenc, Tuzson György, Kapusi Károly, Csizsár András, Erdő István 40—40 krajczárt.

Benkő Gyula, id. Sebők József, Csutak László, Nagy Sándor mészáros, Hanzel József, Szőcs Károly, Megyaszai Máté, Nagy Bálint, Szotyori István, Kupán Balázs, Szőcs Sámuel keresk. Mágori Bálint, Nagy Mózes, Nagy László, Jánosó Béla, Mazinger Sándor, Jánosó Fer. esizm., Lóvi József, özv. Nagy Sándorné, Szőcs Jánosné, ifj. Baka István, Csizsár Áron, Nagy Károly, id. Baka István, Bodó Áron, Benkő Dénes, Jánosó Lajos, Kovács Áron, id. Tóth Dániel szeszgy. 30—30 krt. — Özv. Ambrus Józsefné 25 krt. — Molnár Károly, Szőcs Mózesné, Megyaszai Pál, ifj. Jánosó Ferenc, Beke András, Vén Ádám, Tusa János, N. L., Beni, Sebesi Józsefné, Bodó Sámuelné, özv. Bodor Jánosné, Mágori Sámuel esizm., Jánosó Elek, Székely Károly, Nagy Istvánné, Dézsi János, Jánosó Sándor, Barthos Gyula, Jánosó József szjgy., Rácz János, Müller Józsefné, Turóczi Bálint, Kovács Dániel lakatos, Nagy János, ifj. Kovács Dániel lakatos, Szotyori Lajos, Rácz Ferenc, Pap Andrásné, Hoffman Antalné, Jánosó József, Szigethi József, Jánosó Károly, Jánosó Géza, Bodó József, Bodó János, Balogh István, Turóczi Károly, Mágori Dániel, Hoffman Lukács, Szőcs Ferenc, Elekes Imre, Bodó Bálint, László János, Szász Bálint, ifj. Nagy Mózes, Gyurka János, Molnár Ferenc, Csizsár Gyula, Bányai József, Szász Ferenc, Turóczi Béla, Jánosó József, Borsai József, Megyaszai Gábor, Hoffman György, Szotyori Sándor, Jánosó Dávid 20—20 krt.

Szotyori Mihály, Szőcs András, Benkő Sámuel, Mihály József, Erdő Mózesné, Jánosó Sámuelné, Molnár Dávid, Vajda József, Czimbalmos Ferenc, Kupán Sándor, Jánosó János, Pap János, Páldeák István, Kovács Lajos, Kovács György, Jánosó Dániel, Balázs Lajosné, Gotzman János, Jánosó Jánosné 10—10 krt.

Ugy a szíves adakozók, mint a gyűjtésben fáradságot nem ismerő gyűjtők fogadják az egyháztanács atyafiságos köszönetét. Isten áldása és kegyelme legyen mindnyájukkal, és szentelje meg szíveiket, hogy az egyház javát és felvirágzását hozsuzsú időn át munkálhassák!

A kézdívársárhelyi ev. ref. egyháztanács határozatából, K.-Vásárhelyt, 1882. nov. 7-én!

Molnár Józsiás, Székely János, pap, főgondnok. Baló László, jegyző.

Háztartás.

A pulykáknak az európai házi szárnyasok közé felvétele egészen az új korba, a 16-ik századba, esik. A tollazat színezetére és nagyságára nézve különböző 6—8 faj a vad fajoknak — Meleagris gallopavo és mexicana — küllemével bir, melyek közül az első Észak-Amerikában Mexikótól Alsó-Canadáig, az utolsó pedig Mexikóban van elterjedve. Cortez már 1519-ben Mexikó elfoglalásakor mint a bennszülöttek házi állatát találta fel a pulykát, melyet a spanyolok a pávához hasonlósága miatt tyukpávanak — gallopavo — neveztek el. A mexikóiak a pulykát nagy számmal tartották, úgy, hogy Montezuma király vadaskertjében naponként 500 darabot etettek meg a vadállatokkal s a meghódított zapoté-ek adójának nagy része pulykából állott. Mint a mexikóiak a meleagris mexicana-t, úgy Észak-Amerikában az indusok a meleagris gallopavo-t már régebben megszelídítették. Ezen két faj hozottát át és honosított meg Európában is. A szelid pulyka 1526-ban jelent meg az Antillákon, honnan 1541-ben hozottát át Angliába, s ott oly tetszésre tett szert, hogy azóta minden angol gazdának husvéti pecsenyéjét képezi. — Franciaországban a pulyka először 1570-ben IX. Károly lakodalmi alkalmával jelent meg. Most már egész Európában ismeretes, sőt mint Clarke említi, Circassia-ban elvadult állapotban is található. A mi pulykáink legnagyobb részét a fentebb említett két faj keresztezésének eredményét képezik s nagyságukat a melearis gallopavonak, husk finomságát a meleagris mexicana-nak köszönhetik. A meleagris gallopavo ivadéai legtisztább alakban feltalálhatók Connecticutban, hol a 30 fontos pulykák nem tartoznak a ritkaságok közé, míg az apróbb francia pulykák — 20—25 fontosak — melyek finom husk által tűnnek ki, főképen a meleagris mexicana utódai.

Szerkesztői izenetek.

Butika ur. Egy kissé megpaprakázunk s aztán jöni fog. Szíves üdvözlét!

M. I. ur K.-Vásárhelyt. Szíveskedjék személyesen felkeresni minket.

Piaci árak

		Kézd-Vásárhely november 9.		Csik-Szereda november 5.		Sz. Udvarhely október 27.		Gy.-Sz.-Miklós november 4.	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Héctorolter	Buza) tiszta	6	40	7	50	9	10	6	—
	) elegy	5	—	5	—	—	—	5	—
	Rozs) tiszta	4	80	4	50	5	60	4	25
	) elegy	—	—	—	—	4	—	4	—
	Arpa) tiszta	3	20	2	25	4	50	4	50
	) elegy	—	—	—	—	—	—	3	75
	Zab	2	—	3	57	3	50	2	—
	Törökbuza	5	—	5	25	6	40	8	—
	Kása) köles	12	—	8	50	—	—	8	50
	) árpa	28	—	—	—	—	—	—	—
Klloster	Borsó	6	—	5	—	—	—	—	—
	Lencse	10	—	—	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	6	—	—	—	5	—	—	—
	Lenmag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kendermag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bükköny	—	—	—	—	5	—	—	—
	Pityóka	1	—	1	50	3	50	1	25
	Marhahus	—	36	—	32	—	40	—	32
	Disznóhus	—	48	—	40	—	48	—	48
	Juh-hus	—	24	—	20	—	—	—	20
Darab	Szalona	—	80	—	80	—	72	—	70
	Fagygyu	—	32	—	32	—	36	—	40
	Malacz	1	—	1	60	—	—	1	—
	Lud	—	80	—	66	—	—	—	90
	Réce	—	35	—	37	—	80	—	70
	Barány) fejeér	—	—	—	—	—	—	2	30
	) fekete	—	—	—	—	3	—	3	—
	Egy pár csirke	—	60	—	66	—	—	—	40
	10 tojás	—	15	—	15	—	13	—	15

Magy. kir. államvasutak keleti vonalának
MENETRENDJE
(Érvényes 1882. évi május 15-től.)

A Predeal—nagyvárad irány:				A Nagyvárad—predeal irány:			
Állomások:		Személy vonat 203. sz.	T. v. I. II. III. oszt.	Állomások:		Személy vonat 204. sz.	T. v. I. II. III. oszt.
		óra és perc				óra és perc	
Bukarestből	Indul	—	—	Budapest	Ind.	7.30	—
Predeal	"	—	—	Nagyvárad (vend.)	Erk.	4.18	262
Tömös	"	—	—		Ind.	5.00	6.50
Brassó	Erk.	—	—	Kolozsvár	Erkezik	9.40	4.58
Földvár	Ind.	6.13	7.25		Indul	10.14	8.—
Apáca	"	6.52	8.01	Kocsárd (vend.)	(elágózás) Erkez.	12.33	11.43
Agostonfalva	"	7.23	9.33		(M.-Vás.) Indul	12.48	12.23
Kőhalom	"	7.51	1.01	Tövis (vendéglő)	(elágózás) Erk.	1.47	2.17
Héjasfalva	"	—	—		(Gy.-Fehv.) Ind.	2.07	3.—
Segesvár	(vendéglő) Erk.	10.15	4.01	Kapus (Elág. N.-Sze.)	Erk.	3.41	5.44
	Ind.	10.32	4.29		(ben felé, vendégl.) Ind.	3.51	6.52
Medgyes	(elágózás) Erk.	10.52	5.23	Medgyes	Ind.	4.11	7.42
	Ind.	12.06	8.10	Segesvár (vendéglő)	Erkezik	5.22	9.49
Kapus	N.-Sze. vendéglő (Erk.)	12.24	8.38		Indul	5.32	10.33
	Ind.	12.30	9.50	Héjasfalva	"	5.50	11.15
Tövis	(elágózás) Erk.	2.06	12.49	Kőhalom	"	—	—
	(Gy.-Fehv.) vendéglő Ind.	2.26	2.18	Agostonfalva	"	8.18	3.53
Kocsárd	(elágózás) Erk.	3.21	4.09	Apáca	"	8.51	4.41
	(M.-Vás.) vend. Indul	3.34	4.50	Földvár	"	9.23	5.37
Kolozsvár	(elágózás) Erk.	5.59	8.47	Brassó (vendéglő)	Erkezik	10.02	6.48
	Indul	6.28	8.20	Tömös	"	—	—
Nagyvárad	(elágózás) Erk.	11.04	6.52	Predeal	"	—	—
	Indul	11.24	—	Bukarest	Erkezik	—	—
Budapest	Erkezik	8.21	—				

A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számított éjjeli időt jelentik.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru-
és értéktőzsdén.

November 10-én.	
Osztrák járadék papirban	77.—
Osztrák járadék aranyban	77.50
1860. államsorsjegyek	95.40
Osztrák-magyar bankrészvény	131.—
Magyar hitelbank-részvény	837.—
Osztrák hitelintézet-részvény	298.75
Cs. és kir. arany	5.67
20 frankos arany	9.48
Német birodalmi márka	58.40
London (2 havi váltókért)	119.20
Magyar papíráradék	86.05

Felelős szerkesztők:
T. Nagy Imre, Dr. Kádbó Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

174. sz

Árverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Kónya Dá-
ninak maksai Mihály Pál elleni 179
frt követelés kielégítése végett lefoglalt
és 607 frt 50 kr-ra becsült ingóságok-
nak elárverezésére a helyszínén határ-
napul 1882. november 22-ik napjának
délután 9 órája tüzetett ki.

A vásárlók készpénzzel kötelesek
fizetni.

K.-Vásárhelyt, 1882. november 8.

Kakutsi,
bir. végrehajtó.

1—2

megküldött könyv

nekem nagy szolgálatokat tett,
mert nemcsak én, a ki már tel-
jesen reménytelen valék, hanem
számos ismerősöm is a benne
fogalt tanácsoknak köszönheti
egészsége helyreállítását. Ezeket
írja egy szerencsésen kiépült a
„Dr. Airy gyógymódjáról.” E 416 lapra
terjedő kitünő munkában nem csak a
betegségek leírása foglaltatik, hanem
egyszersmind oly gyógyszerek is van-
nak felsorolva, melyek tényleg jóknak
bizonyultak, úgy hogy a beteg a feles-
leges kiadásoktól mentve van. Egyik
szemvedőnek sem kellene tehát elmulasz-
tani e könyv megszerzését, mely Richter
kiadó-intézetében Lipcsében jelent meg.
E könyv 75 kr beküldése mellett **Gorischek**
K. egyetemi könyvtár által (Bécs, I.
István-tér 6. sz.) kívánatra **bérmertve** kül-
detik meg.

2*

Hirdetmény.

Esztelnek községének korcsmárlási
joga az 1883-ik egész évre jövő decem-
ber hó 2-án d. e. 9 órákor árverés után
a többet ígérőnek ki fog adatni.

Feltételek a község házában meg-
tekinthetők.

Esztelnek, 1882. nov. 2-án.

Jancsó Boldizsár,
községi bíró.

2—2

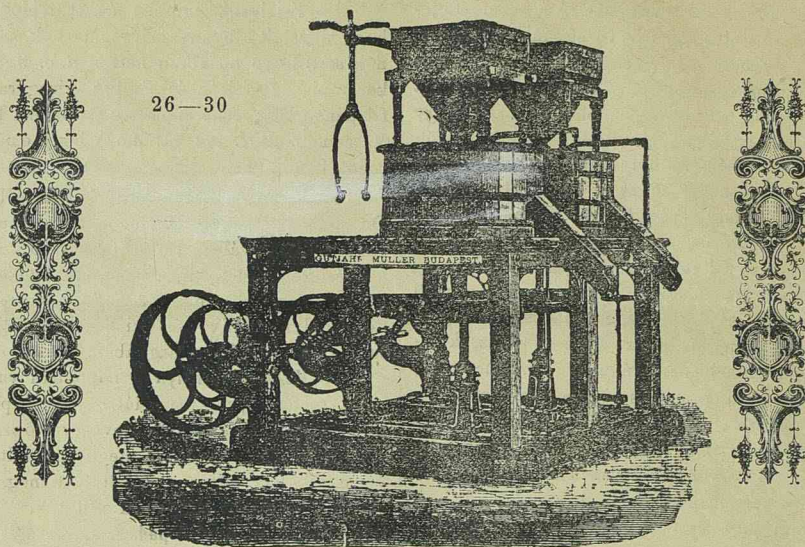
Gutjahr és Müller

BUDAPESTEN.

Első b.-pesti trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár.

(Ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER) a Margithid közelében.

Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, ugymint:

Trieurök gazdaság számára:	Különlegességek malmok számára:	Daraválasztó gépek, Tarárok, Detacherök,	Rosta-lemezek: Cséplőgép-rosták, Liszthenger-szíták, Koptató lemezek, Ráspolj-lemezek, stb. stb.
Járgány, cséplőgépek, Szelelő rosták, Kukorica-morzsolók, Szecskavágók, Borsajtók.	Dupla malmok, Malom trieurhengerek, Gabnaosztályzó hen- gerek. Koptató gépek,	Malomalkatrések, u. m. Transmissiók, Szijskerekek,	

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmertve

Árverési hirdetmény.

Cs.-Várdotfalfa községében a szesz,
bor, sör, husvágási és egyéb haszonberek
(regalók) az 1883-ik évi tartamra folyó
évi 1882. november 26-án d. u. 2 órákor
kezdődőleg a község házában nyílt ár-
verésen ki fognak adatni.

Az árverezési feltételek alólírtnál
bármelyik napon betekintheők.

Kelt Cs.-Várdotfalfán, 1882. no-
vember hó 7-én.

Csiszér József, Péter István,
körjegyző. bíró.

1—2

Sz. 2143. — 1881.

tkvi.

Árverési hirdetmény.

A csikszeredai kir. Törvényszék,
mint telekkönyvi hatóság részéről ezen-
nel közhírré tétetik, hogy csikszeredai
lakos Kovács Ferencnek, csikszeredai
Jakab József hagyatéka ellen, képviselve
Györffy Ignác ügyvéd által, 33 frt 33
kr tőke s járuléka, valamint 12 frt 45
krban megállapított árverés-kérsi köl-
tségek behozatala tekintetéből, a csik-
szeredai kir. törvényszék területén fekvő
és a csikszeredai 191-ik sz. tjkben A +
alatt foglalt Jakab József nevén álló:

590. mm	"	"	5 frt	"	"
597. "	"	"	10 frt	"	"
718. "	"	"	15 frt	"	"
a csikszögödi 450. sz. tjkben A + alatt foglalt Jakab József nevén álló 2069., 2070., 2071. hr. sz. ingatlan 2 frt kikiáltási árban					
2075. "	"	"	1 frt 50 kr	"	"
2125. "	"	"	2 frt	"	"
2859. a.	"	"	20 frt	"	"
2910. "	"	"	25 frt	"	"
2944. "	"	"	8 frt	"	"
3050. "	"	"	5 frt	"	"
4501. h.	"	"	1 frt	"	"
a csiktaploczai 1136. sz. tjkben A +					

alatt foglalt 8796^a és 8796^b hr. számú
ingatlanak Jakab Józsefet illető fele-
része 6 forint kikiáltási árban, végre
csiktaploczai 1633. sz. tjkben A +
alatt foglalt 4215. hr. sz. ingatlanak
Jakab Józsefet illető része 8 frt kikiál-
tási árban, 6517. és 6518. hr. sz. ingat-
lanak Jakab Józsefet illető része 12 frt
kikiáltási árban, 8797^a, 8797^b, hr. sz.
ingatlanak Jakab Józsefet illető része 8
frt kikiáltási árban, alattirt telekkönyvi
hatóság hivatalos helyiségében az
1883. évi január hó 15-ik na-
pján d. e. 10 órákor tartandó árverésen,
a kikiáltási áron alól is el fognak ár-
vereztetni.

A venni szándékozók kötelesek a
kikiáltási árnak 10 %-át készpénzben,
vagy az 1881. évi november 10-én
3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri
rendelet 8. § ban említett óvadékképes
papirokbán a birói kiküldött kezéhez
letenni.

A vételár két részletben fizetendő,
még pedig az első fele az árverés befe-
jeztétől számítandó 8 nap alatt, a másik
fele ugyancsak az árverés befejeztétől
számítandó 30 nap alatt.

Az egyidejűleg megállapított többi
árverési feltételek a hivatalos órák alatt
a telekkönyvi hatóságnál, a csikszere-
dai város, valamint Csik-Zsögöd és Csik-
Taplocza községek előljáróságánál meg-
tekinthetők.

Az árverés a fentti telekjegyző-
könyvekben feljegyeztetett.

A kir. Törvényszék, mint tkvi ha-
tóságnak Csik-Szeredában, 1882. aug.
12. tartott üléséből.

1—1